

Núm. 1334 - Any XXVII

Epoca Segona

30 Octubre 1932

Ceretània

Número solt: 30 cènts.

Redacció i Administració:

Plaça Salmeron, 1
PUIGCERDA

**Puigcerdà té un indiscutible dret
a la Capitalitat de la Gran Cerdanya**

Cerdanya, finestral de Catalunya

La Cerdanya de Catalunya, voltada de les magestoses serralades que miren al Bergadà, al Ripollès, i al Segria, que confinen a Ponent amb els contraforts d'Andorra i a Nort amb els macissos que s'extenen terres de França endins per l'Ariège, el Capcir i el Conflent, és per etzar de l'història diplomàtica, el finestral que la comunitat de veïnatge donà a Catalunya damunt la resta d'Europa. En tota la serralada pirenenca no es troba aquesta relació de veïnatge i de comunitat oberta a la frontera d'Espanya i de França, mes que a la Cerdanya. Arreu de la serralada, els lloms molçuts dels gegants pirenenics s'interposen entre les comarques dels dos Estats. Per a trobar-hi el contacte de les dues Nacions, és precís pujar a les altes crestes situades a mils de metres damunt la mar. En canvi, a la Cerdanya, la vall històrica i plena de l'encís de les altures pirenenques orientals, té, malgrat la línia de frontera, el contacte de les pradúries i dels cultius, l'esmunyiment suau de les aigües baixades de les congestes franceses, la compenetració de les costums i dels hàbits, la comunitat de la parla, tot separat per una línia divisòria que se'n diu la *frontera internacional*, que vol posar una material i immaterial separació entre les dues parts del veïnatge.

Fins avui el veïnatge espanyol, aquest troç de Cerdanya anomenada espanyola, romaní subjecte a la marxa administrativa retardatària de l'Estat espanyol. L'Estat espanyol donava fè de vida dintre de la Cerdanya i a través de la Duana i del Jutjat. Dues carreteres relliguen la frontera amb la resta de la Península, i un camí de ferro l'uneix amb la xarxa general del país. Fora d'aquestes aventatges materials, l'Estat espanyol havia descuidat les Escoles d'Arts i Oficis, les Granges d'Agricultura i Ramaderia, les instal·lacions permanents de remun-

ta i cria de bestiar, els serveis de repoblació de boscos i selves, les Escoles cícliques d'ensenyança elemental i secundària, els serveis vials per tal de dotar la Cerdanya d'una bona xarxa de camins veïnals, per tal d'aconseguir la *posta en valor* de les valls arrecerades i dels belveders i cornises de les serralades veïnes, la transformació del regíme d'aprofitament hidràulic a l'objecte de convertir els pàrams de secà en regadius productors de farratges i alimentadors de bestiar, l'explotació dels productes fruiterars cerdans, tan estimats als mercats del món, i la implantació de l'assistència obrera per les mutualitats i estalvis i subvencions. En una paraula: tots aquells serveis que podien donar al veí que per curiositat volgués treure el cap a Espanya pel finestral de Catalunya, l'impressió de que no érem un país de gitanos i de toreros.

Ara, concedit l'Estatut, no tindriem perdó. Sap tothom que Catalunya amb règim d'autonomia per a executar tot el referent a obres públiques, la regulació de rutes i camins, aigües, mines, serveis d'agricultura i ramaderia, repoblació de boscos, beneficència, telèfons, ensenyança i obres socials. No seria arribada l'hora que fos la Cerdanya el mirador de Catalunya damunt d'Europa, per on comencés l'obra fructificadora de l'Autonomia? No fóra ben agradable per als catalans i més per als cerdans, poguer ensenyar pel finestral de Cerdanya l'obra positiva de l'Autonomia en mans de la Generalitat de Catalunya? Tenim la plena confiança de que serà així. Molts dels homes que han governat durant el període provisional de la Generalitat, han visitat la Cerdanya i han conegut abastament el fons del problema comparatiu entre les dues Cerdanyes! El problema ha donat naixença dintre de la Cerdanya geogràfica a un problema d'adhesió o de repulsió a l'Estat, segons els graus

d'emparament que l'Estat dispensava a una i altra partió de Cerdanya. Esser de la Cerdanya francesa no era ésser més ni menys cerdà que el cerdà de la Cerdanya espanyola. Però, hi havia una llei pregonada de separació ideològica plena d'orgull. Esser cerdà de la Cerdanya francesa era comptar amb l'empar d'un Estat que llençava a través de la comarca xarxes de telègrafs i de telèfons, de serveis postals, de comunicacions, de rutes enquitranades, de senyals i indicacions de quilometratges, de serveis turístics, de guarderia rural, de subvencions i facilitats a l'agricultura, de premis a la ramaderia, d'ensenyaments pràctics, de facilitats contributives i esperonaments de treball i de riquesa. En canvi ésser cerdà de la Cerdanya espanyola, era veure's desemparat d'un poder que des del

Centre confonia la vall de Cerdanya amb la vall d'Aran, i d'un poder quina missió única era treure de la comarca un cupo anyal contributiu, sense interès ni relació amb el ponent de la seva riquesa.

Doncs, aquest aspecte moral, aquesta diferenciació, la Generalitat de Catalunya, té a la mà ferlos desaparèixer. Es a ella a qui escau, tornar a restablir dintre de l'ànima dels cerdans, l'orgull de pertànyer a un poder administratiu que vol aixecar el nivell de cultura i de riquesa de la comarca veïna. Que ja que el Tractat dels Pireneus pogué establir les fites d'una frontera de nacionalitats, l'obra de la Generalitat, operi el miracle de destruir el mur diferenciatiu de dues gradacions de cultura dintre d'una mateixa comarca geogràfica.

R. GAY DE MONTELLA

Rocalla EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TUBS
PLANXES ACANALADES
DIPOSITIS
DIPOSITIS PER A WATERS
CANALONS
PLAQUES DE 40x40cm
REVOLTONS

TELEFON: 20768
ROCALLA S.A. BARCELONA
RELA ESTUDIS 14 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Telèfon, 11-R PUIGCERDA

De la nova portada d'aigües

Reconeixement

Pel Ministeri d'Obres Públiques s'ha firmat resolució favorable de l'expedient de la nova portada d'aigües. No cal expressar la doble satisfacció que experimentem com a redactors de CERETANIA i com ciutadans aïmants de l'engrandiment i prosperitat de la nostra Vila.

Es la mateixa que deuen sentir tots aquells que han intervingut de prop o de lluny en aquest afer i que hi han aportat el seu grà de sorra o l'influència del càrrec o el prestigi i amistats personals.

Tant-se-val. Igualment cal agrair-ho. En aquests afers en els quals solament es treballa per a beneficiar els interessos generals—i que per això mateix estan col·locats per sobre totes les polítiques—el què es valora, el què s'ha d'agrair, més que l'eficiència o que el resultat d'aquesta o d'aquella altra intervenció, és la bona voluntat posada al seu servei.

I aquesta bona voluntat és l'única virtut que CERETANIA vol fer prevaldre i que agraeix i reconeix en tots aquells ciutadans, personalitats i corporacions que han ajudat a la resolució d'aquest capdal afer per la vida present i futura de Puigcerdà.

LA REDACCIO

Punt i seguit

Diumenge passat i quan ja es repartia el nostre número anterior, rebérem particularment notícies de Madrid, en les quals se'ns confirmava la firma definitiva de l'expedient de la nova portada d'aigües.

Per a poder donar la notícia als nostres subscriptors sense tenir que esperar la sortida del número d'avui, repartírem la Fulla Extraordinària que reproduïm en aquest mateix número.

Darrerament el nostre Magnífic Ajuntament ha rebut comunicació del Ministeri d'Obres Públiques assabentant-lo oficialment de la resolució.

De manera que aquesta il·lusió tan de temps somniada és avui una realitat. Però això no vol dir que tot estigui fet. L'aprovació definitiva del projecte és l'etapa més important de l'expedient, però, que això sol determini el començament de les obres la setmana que vé, com alguns ciutadans impacients ja ens han preguntat.

Hem de tenir present que és un punt important; però no el final. L'hem de considerar com un punt i seguit, per a continuar incansablement i tots plegats fins a una plena i total realització.

L'Estat Central ha aprovat definitivament el projecte elaborat pels Enginyers de la Divisió Hidràulica de l'Ebre. I ha estat aprovat per estar perfectament encaixat dins les normes que prescriu la Llei.

Ara s'ha de procedir al replanteig. L'expedient sem-

Núm. 1334 - Any XXVII

Epoca Segona

30 Octubre 1932

Ceretania

Número solt: 30 cènts.

Redacció i Administració:
Plaça Salmeron, 1
PUIGCERDA

**Puigcerdà té un indiscutible dret
a la Capitalitat de la Gran Cerdanya**

Fulla Extraordinària (1)

El Govern Central ha aprovat definitivament l'expedient de la nova portada d'aigües

Un dels més ferms patro-
cinadors del projecte

Pere PUJOL

Els que hi han ajudat

Excel·lentíssim Ajuntament de Puigcerdà

Manel Serra i Moret Conseller d'Economia

Joan Estelrich Diputat a Corts

Josep Ayats Diputat a Corts

Manuel Carrasco Formiguera Diputat a Corts

Jaume Bofill i Mates Diputat a la Generalitat

Manuel Vesa Delegat dels Serveis de Turisme

Foment del Turisme de Puigcerdà

Antoni Sagnier

Frederic Bernades

Josep M. Mata

Victor Mesa

el periòdic "CERETANIA" que,

en nom de Puigcerdà, ha demanat justícia,
i altres elements que l'Ajuntament actual no pot conèixer,
però que, no per això, deixem d'agrair llur cooperació favo-
rable a la obtenció i resolució definitiva d'aquesta necessitat
de vida o mort per la nostra Vila.

(1) Fulla editada i repartida per Puigcerdà, totseguit que fórem assabentats particularment de la firma de l'expedient de la nova portada d'aigües. (N. de la R.)

ASSERRADORA MECÁNICA

FUSTES DEL ALT PIRINEU I VALL D'ANDORRA

JOAN FORNESA

SEU D'URGELL

:: Especialitat en tota classe de fusta per a construccions ::

PREUS AVENTATJOSOS

Per detalls: **JOAN FORNESA** Agència de Duanes
Carrer d'Espanya, 14 **PUIGCERDÀ**

sabons

BARANGÉduren més
renten millor**ELECTRICITAT**

EN TOTES LES SEVES APLICACIONS

RADIO: Esplèndit Saló d'audició

Aparells de les millors marques

TALLER DE REPARACIO I CONTROL

DELEGACIÓ A PUIGCERDÀ: AUTO-ELECTRICIDAD, S. A.

SERVEI DELCO-REMY BATERIES WILLARD CARGA I REPARACIO

TOT LO ELÉCTRIC DE L'AUTOMÓBIL

DESPATX: ESPANYA, 42

TALLERS: PLAÇA DE BARCELONA

JOSEP REGUANT**FOTOGRAFIA:**

APARELLS: TREBALLS DE LABORATORI

PLAQUES: PEL·LICULES

PAPERS SENSIBLES.

FONOGRAFS I DISCS: Importat assortit

BOMBES I MOTORS «SIEMENS»

NOTICIARI

RENTADORS PÚBLICS. — Se'ns informa que aquesta setmana seran entregats al servei públic els nous safareigs que l'Ajuntament ha fet construir en la part baixa de l'escorxador.

Hi ha el propòsit de cobrir-los degudament a fi de que les bogaderes puguin estar-hi comodament en tot temps.

TEMPS. — Fins al divendres hem tingut un temps agradable. El divendres estigué el cel ennuvolat durant tot el dia i cap al tard plovinjà oca-

sionant un descens a la temperatura. Les crestes de les muntanyes han aparegut nevades.

ES VEN una màquina de trinxar carn, i una d'embutir
Tot en perfecte estat.

RAÓ: en aquesta Impremta.

OBRES. — Han començat les obres dels primers xalets a la nova urbanització Mosquera, enfront de l'estació del Transpirenenc.

Un dia d'aquests començarà també l'aixamplament de l'avinguda Garcia Hernández que deurà tenir dotze me-

tres d'amplada, transformant-se en una de les millors vies que posseïem.

— Continuen també activament les obres d'aplaneig en la urbanització Deulofeu de la qual, segons se'ns informa han estat adquirits tres parcel·les pel nostre bon amic, el conegut industrial de Barcelona, En Pere Vernis.

— Avancen també les obres del nou xalet que fa construir l'acabat propietari de Granollers senyor Puntas en l'avinguda Schierbeck. Les continua també ràpidament l'explanació de la dita avinguda que ha d'estar fins al camí de Bourg-Madame a la primavera vinenta.

Centre Tècnic Administratiu

baix la direcció de personal titular

Peritacions y plans de finques

Tramitació d'expedients, etc.

DIRECCIÓ:

F. DE LA HIJA

PUIGCERDA

Telèfon, 77

NEIXAMENTS. — L'esposa del regent de la Caixa d'Estalvis d'aquesta vila, senyor Baqué, ha donat a llum un robust nen.

També la llar del nostre amic Emili Pallarès s'ha vist alegrada amb el neixament d'un nen.

Rebin tots dos matrimonis la nostra enhorabona.

CONFITERIA BONET

TORRONS EXTRA

Especialitat torró de Crema

Tramesa de paquets postals a totes destinacions
en capsos especials

VINS - XAMPANYS - LICORS

FUTBOL. Avui, a les 2 i mitja, el primer equip complet del Puigcerdà F. C. jugarà un interessant partit contra el Jamalajà F. C.

Recomanem als aficionats que no hi manquin si volen presenciar un partit de veritable emoció.

ESPECTACLES. Avui hi hauran les sessions de costum en els nostres cines, projectant-se interessants pel·lícules sonores.

LA FIRA. Podem dir, per les notícies que en tenim, que la fira d'enguany assolirà una importància extraordinària.

LIGNITS DE DAS

Excel·lent combustible Preu limitat

Demaneu-lo a **JOAN PLANAS DAS****Joan Anglada Vilardebó**

Despatx a Vich:

ADVOCAT

Riera 31

Exercici en els partits de Puigcerdà i Vich

Si voleu tenir sempre la casa clara, neta i confortable...

el menjar a punt...

i la roba blanca i suau...

aprofiteu les aventatges que us ofereix l'electricitat en les seves diverses aplicacions:

**Cuina elèctrica. - Aspirador de pols. - Màquina de rentar roba
Planxa elèctrica**

Sobre aquests i altres aparells us donaran tota classe d'explicacions en les oficines de

Energia Elèctrica de Catalunya, S. A.

PUIGCERDÀ: Espanya, 7

VICH: Verdaguer, 14 i 15

RECADER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

Dies de sortida de PUIGCERDÀ: DIMARTS i DIVENDRES a la 1 de la tarda

Dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDÀ

LLIBERTAT, 8 - Telèfon 108, 1 a 7a
FUSTERIA DE ANTONIO BRUNET

BARCELONA

RECH, 73 - Telèfon 17041
PETXINA, 6 - Telèfon 1622**SERVEI RÀPID - PREUS ECONÒMICS**

:: Sarrells - Gordons per a Barnussos, Batins i Pajames

Fàbrica de Passamaneria i Teixits de Punt Novetat

en seda artificial, cotó, llana i fil de metall or i plata

VENTURA I COT Ltda.

LINCOLN, 15 (S. G.)

TELÈFON 72233

BARCELONA

(Vendes exclusivament a Pengrós)

Galons - Cintes - Borles - Gordons - Trenes - Agremants - Faixes

Voleu gaudir dels concerts i notícies
per RADIO i obtenir el millor aparell?
Visiteu a en J. REGUANT**RENTAT I PLANXAT**de vestits, roba interior, jocs de taula
i de cambra, cortinatges i stors, etc...

PREUS MOLT LIMITATS

ROSA ROGÉ

Carrer del Poble, 7-1er. (casa Llebreja) PUIGCERDÀ

José Piguillem

Sucesor de

LUIS LLORENS

casa fundada en 1875

que ofrece al público las mejores
marcas en toda clase de artículos
para afeitar, y un extenso surtido en
batería de cocina, Droguería i
Quincalla

Gráficas Ceretania - Puigcerdà

**Una petició al
Ministre d'Hisenda**

El Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears ha dirigit una instància raonada al Ministeri d'Hisenda, adherint-se a la petició que siguin eximits de l'impost sobre utilitats els sous que no arribin a la quantitat de 6.000 pessetes anuals, feta per la dependència mercantil de Barcelona i d'altres ciutats.

Es indubtable que, a conseqüència de la perturbació econòmica causada per la guerra europea, s'ha accentuat en els darrers anys la carestia de la vida; ha disminuït el poder adquisitiu de la peseta i necessàriament ha hagut d'augmentar la quantia dels sous i salaris. Els sous de la dependència mercantil equivalen avui pràcticament a la meitat i àdhuc menys dels de vint anys enrera. Per aquest motiu el dit Patronat considera justa i procedent la súplica que els dependents de comerç han fet reiteradament, que tots els qui l'impost sobre les utilitats de llur treball.

Si les necessitats del Tresor Públic impedisin, de moment, d'accedir a una petició tan justa, l'exepció de l'impost podria almenys ésser estesa fins a la quantitat de 4.000 pessetes, amb la qual cosa l'impost d'utilitats estaria en harmonia amb el Règim legal de Retir obrer que empara tots els assalariats el sou anual dels quals no excedeixi de 4.000 pessetes, qual se vol que sigui la classe de llur treball i la forma de llur remuneració.

També el dit Patronat estima que l'impost sobre utilitats que sigui aplicat als sous compresos entre 4.000 i 6.000 pessetes, hauria d'ésser destinat exclusivament a incloure al Règim Obligatori de Retir Obrer, a l'Assegurança de Maternitat i a les altres Assegurances Socials que hom vagi implantant; els dependents que cobrin els dits sous, puix que no hi ha cap raó per que siguin exclosos de les Assegurances Socials obligatòries.

En resum: el dit Patronat considera que el Ministeri d'Hisenda i el de Treball i Previsió haurien d'obrar en aquest assumpte de perfecte acord i que, en general, el sacrifici que representa l'impost sobre les utilitats del treball hauria d'ésser compensat amb els beneficis del Règim integral d'Assegurances Socials.

ES VEN

un hort situat sota la Plaça Salmeron amb vista sobre l'esplanada de l'estació.

DECORATS I TREBALLS LLISOS DE GUIX

Encanyisats ordinaris

Encanyisats metàlics "SIMPLEX"

els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

PREUS MÒDICS

Per encàrrecs:

MARCELI FUXET

BOURG-MADAME

FUSTERIA Ebenisteria Mecànica

Josep PADRENY Es faciliten presu-
postos per a obres

BELLVER (CERDANYA)

RICARD MASCLA RECADER

Alp - Bellver - Martinet - Puigcerdá
i viceversa

Rec, 18 - T. 10.302 - Barcelona

Rajoles i teules de tota mena

COSME GINESTA **BELLVER**
(Lleida)

Anuncieu a CERETANIA

:: Carbons propis per a cuina i calefacció ::

Vda. de S. ARRO TELEFONO, 88

NOVA URBANITZACIO DEULOFEU

Espaiosos solars per a edificar, en venda, esplèndidament situats, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf inaugurat recentment.

Raó: ESTEVE ARRO (Casa Aldran) PUIGCERDA

Rajoleria i Teuleria RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT DE RAJOLS DE TOTES CLASSES
FABRICACIO ACURADA :: PREUS MODICS

Font d'En Lieres

Puigcerdá

HOTEL

Terminus

== TOT CONFORT ==

Dayant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques

Cuina excel·lent - Servei acurat
Habitacions Esplèndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

 Débiles tomad el
acreditado

Elíxir Calloí

que da Vida y Juventud

Es { rápido
científico
agradable

**AVINGUDA
SCHIERBECK**

Venda de Xalets

Pagament a terminis
i al comptat

Construccions a gust del
comprador o ja edificades

Raó:

MIQUEL PONS Procurador
Puigcerdá

Gran Hotel - Restaurant

▶ **TIXAIRE** ▶

PUIGCERDA

Reformat completament

Calefacció Central
en totes les dependències de l'Hotel

Quartos de bany i dutxa

Gran confort

Llum elèctrica - Garage

Autòmibus de l'Hotel a tots els trens

Llibertat, 3

Teléfon, 24

Almacen
de
Materiales
de Construcción

CEMENTOS
YESO
CAL HIDRAULICA
AZULEJOS
ETC. ETC.

FRANCISCO
BARNOLA

Rambla del Casino
PUIGCERDA

PROVI EL
DELICIOS POSTRE
FLOR DE NEU

es una nova especialitat de la

CONFITERIA BONET

i un riquíssim

RECORD DE PUIGCERDA

AMETLLA :: VELLANA :: XOCOLATA

CAPSA: 2'50 PTS.

CARRER MAJOR, 36 - TELÉF. 47-R
PUIGCERDA

Anónima

Alsina = Graells de A. T.

**Despacho Central del F. C. Trans-
pirenaico de Ripoll a Puigcerdá**

❊ **PUIGCERDA** ❊

En el citado D. C. y para mayor comodidad de los viajeros se facilitan billetes combinados con destino a las estaciones siguientes:

Alp Ribas Ripoll Vich
Torelló Manlleu Barcelona